

Sygn. akt

III AUa 1160/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **13 lutego 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Barbara Gonera (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **13 lutego 2013 r.**

na rozprawie

sprawy wniosku **J. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **22 października 2012 r.** sygn. akt **IV U 805/12**

I. **o d d a l a apelację,**

II. **z a s ą d z a od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy J. C. kwotę 120 zł (słownie: sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy J. C. prawa do emerytury, powołując przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zmianami) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zmianami).

W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że wnioskodawca nie wykazał wykonywania przez 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uznał za taką pracę okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 5 maja 1975 r. do 28 lutego 1992 r. na podstawie świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 24 kwietnia 2007 r. bowiem przedłożone świadectwo pracy nie spełnia wymogów formalnych.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. C.. W uzasadnieniu podniósł, że nie ma wpływu na treść wystawionego przez zakład pracy świadectwa pracy, w związku z czym nie powinien ponosić negatywnych konsekwencji jego nieprawidłowego wypełnienia.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych w R. wniósł o jego oddalenie, powtarzając argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Pismem procesowym z dnia 26 czerwca 2012 r. pełnomocnik wnioskodawcy sprecyzował żądanie odwołania wnosząc o przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku w związku z pracą w warunkach szczególnych.

Wyrokiem z dnia 22 października 2012 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w punkcie I zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał J. C. prawo do emerytury od 22 maja 2012 r., zaś w punkcie II zasądził na rzecz wnioskodawcy od pozwanego organu rentowego 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, iż J. C.(...)ukończył 60 lat. Dalej wskazał na przebieg jego zatrudnienia i treść świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych z 2 stycznia 2007 r. wystawionego przez(...) SA, z którego wynika, że od 31 grudnia 1980 r. do 28 lutego 1992 r. wykonywał on prace w warunkach szczególnych. W dokumencie wskazano, że wnioskodawca w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na regeneracji i konserwacji pomp wtryskowych w Wydziale Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych zgodnie z wykazem A, działem IV, poz. 17 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz prace operatora wtryskarek tworzyw sztucznych ujęte w wykazie A, dziale IV, poz. 25. Sąd wskazał także na wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 20 marca 2007 r. o sygn. akt IV P 5/07, którym nakazano pozwanemu (...)SA w R. sprostowanie świadectwa pracy wydanego J. C. w dniu 2 stycznia 2007 r. przez zamieszczenie daty 5 maja 1975 r. jako początkowej daty wykonywania pracy w warunkach szczególnych w miejsce 31 grudnia 1980 r.

Na podstawie zeznań świadków Sąd Okręgowy ustalił, że w spornym okresie wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się konserwacją form do wtryskarek i ich naprawą, a w trakcie pracy był narażony na działanie szkodliwych substancji wytwarzających się przy przetwórstwie tworzyw sztucznych.

Dokonując oceny prawnej sprawy Sąd powołał art. 184 i art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 4, § 3 i § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stwierdził także, że przedłożone przez wnioskodawcę świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie budzi wątpliwości i zostało wystawione prawidłowo. Sąd I instancji uznał, że organ rentowy w toku postępowania nie podważył skutecznie jego treści, wobec powyższego przyjął, że J. C. legitymuje się 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję. O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekła na podstawie art. 98 i 108 § 1 kpc.

Powyższy wyrok apelacją zaskarżył pozwany organ rentowy, który zarzucając naruszenie art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 i art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, względnie o jego uchylenie i przekazanie

sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a także o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji Zakład przytoczył zapis zawarty w wykazie A, dziale IV, poz. 17 i stwierdził, że jego literalne brzmienie wskazuje na to, że dotyczy on prac wykonywanych jedynie w zakładzie pracy zajmującym się żywicami i tworzywami sztucznymi który prowadzi działalność zarówno w zakresie produkcji jak i przetwórstwa takich materiałów. Ponieważ jak wynika z zeznań świadków zakład pracy w którym pracował wnioskodawca w spornym okresie nie produkował tworzywa sztucznego lecz kupował granulaty z zewnątrz i przetwarzał go na detale, to w ocenie skarżącego brak jest podstaw do zaliczenia pracy J. C. jako pracy w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego organu rentowego jest nieuzasadniona i dlatego podlega oddaleniu. Wydany bowiem przez Sąd I instancji wyrok, zawiera trafne i odpowiadające prawu rozstrzygnięcie, zaś w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie występują przesłanki zaskarżenia mogące wyrok ten wzruszyć, w szczególności te które ze względu na zapis zawarty w art. 378 kpc, Sąd II instancji ma na uwadze z urzędu.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne jak i prawne poczynione przez Sąd I instancji, bowiem przeprowadzone przez Sąd Okręgowy postępowanie dowodowe potwierdziło treść świadectwa pracy przedłożonego przez wnioskodawcę w całej rozciągłości. Podkreślić należy, że w sprawie o sprostowanie świadectwa pracy toczącej się przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie o sygn. IV P 5/07 istotą sporu nie był sam charakter pracy wnioskodawcy, lecz data od której należy przyjąć, że wykonywał on pracę w warunkach szczególnych. Podnoszona w toku postępowania przez apelującego okoliczność, że organ rentowy nie brał udziału w w/w sprawie pozostaje bez znaczenia na obecnym etapie postępowania, bowiem w przedmiotowym postępowaniu przed Sądem I instancji kwestia wykonywania przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych w tym okresie była przedmiotem postępowania dowodowego i Zakład miał możliwość kwestionowania tej okoliczności.

Odnosząc się do zasadniczego zarzutu apelacji, wskazać należy, że został on podniesiony dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, zaś w toku postępowania przed Sądem Okręgowym ZUS ograniczał się do kwestionowania świadectwa pracy przedłożonego przez J. C.. Zakład zakwestionował możliwość zaliczenia pracy wykonywanej przez wnioskodawcę do prac w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie A, dziale IV, poz. 17 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. bowiem w zakładzie pracy w którym był on zatrudniony tylko przetwarzano tworzywa sztuczne lecz ich nie produkowano. Sąd Apelacyjny nie podziela tej oceny prawnej sprawy. Przypomnieć wypadnie, że definicję ustawową "pracy w szczególnych warunkach" zawiera art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zgodnie z tym przepisem, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ust. 4 tego artykułu stanowi, że "wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych". Te "dotychczasowe przepisy" to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Nie można więc rozpatrywać zapisów zawartych w załączniku do powyższego rozporządzenia w oderwaniu od ustawowej definicji pracy w warunkach szczególnych. Tymczasem interpretacja zapisu zawartego w wykazie dokonana przez apelującego Zakład nie uwzględnia szkodliwości pracy wykonywanej przez pracownika ograniczając się do literalnej wykładni przepisu. W ocenie Sądu apelacyjnego okoliczność czy zakład pracy produkuje przetwarzane następnie tworzywa sztuczne czy je nabywa z zewnątrz pozostaje bez wpływu na szkodliwość pracy wykonywanej przez pracownika zatrudnionego na stanowisku na którym jest przetwarzane tworzywo sztuczne. Wymaganie stawiane przez organ rentowy ma więc charakter abstrakcyjny, nie uwzględniający zapisu w art. 32 ust.

2 ustawy emerytalno – rentowej. Dokonując interpretacji zapisu umieszczonego w wykazie A, dziale IV, poz. 17 nie sposób pominąć także zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30 marca 1985 r. (Dz. Urz. MG z 1985 r., nr 1, p 1) w sprawie stanowisk pracy na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. Wykaz zawarty w tym zarządzeniu, jako niewymieniony w Konstytucji jako źródło prawa, nie ma charakteru powszechnie obowiązującego prawa jednakże ma on charakter pomocniczy, precyzując zapisy zawarte w wykazie stanowiącym załącznik do wyżej opisanego rozporządzenia. W zarządzeniu nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego w dziale IV, poz. 17 wymienione są oddzielnie stanowiska pracy zarówno przy produkcji tworzyw sztucznych jak i przy ich przetwarzaniu, co w ocenie tut. Sądu potwierdza interpretację spornego zapisu dokonaną przez Sąd Okręgowy.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji i oddalić apelację po myśli art. 385 kpc, zaś rozstrzygnięcie o kosztach postępowania znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 98 kpc.